

Bank Spółdzielczy w Skępem

**Informacja z zakresu
profilu ryzyka i poziomu kapitału
Banku Spółdzielczego w Skępem
według stanu na dzień 31.12.2018 roku**

**Spółdzielcza Grupa Bankowa
Bank Spółdzielczy w Skępem**

Skępe, lipiec 2019

SPIS TREŚCI

Informacja z zakresu	1
profilu ryzyka i poziomu kapitału	1
WSTĘP	3
I PODMIOTY OBJĘTE INFORMACJĄ	4
II CELE I STRATEGIE ZARZĄDZANIA RODZAJAMI RYZYKA UZNANYMI PRZEZ BANK ZA ISTOTNE.....	5
III FUNDUSZE WŁASNE.....	20
IV WYMOGI KAPITAŁOWE.....	23
V RYZYKO KREDYTOWE.....	25
VI TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA KREDYTOWEGO	27
VII KORZYSTANIE Z ECAI	27
VIII RYZYKO OPERACYJNE	27
IX EKSPOZYCJE KAPITAŁOWE	28
X RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ W PORTFELU NIEHANDLOWYM.....	29
XI POLITYKA ZMIENNYCH SKŁADNIKÓW WYNAGRODZEŃ.....	30
XII RYZYKO PŁYNNOŚCI.....	31
XIII INFORMACJA O SPEŁNIENIU PRZEZ CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ I ZARZĄDU WYMOGÓW OKREŚLONYCH W ART. 22AA USTAWY PRAWO BANKOWE.....	36
XIV DŹWIGNIA FINANSOWA – ART. 451	37
XV KONTROLA WEWNĘTRZNA.....	37
XVI. AKTYWA OBCIĄŻONE/NIEOBCIĄŻONE.....	39

1. Bank zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanego dalej „Rozporządzeniem”) dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji w niniejszym dokumencie według stanu na 31 grudnia 2018r.

2. Bank ujawnia informacje wybrane z zakresu:

- określenia podmiotów, których dotyczą ujawnienia,
- celów i strategii zarządzania,
- funduszy własnych,
- wymogów kapitałowych,
- korzystania z ocen zewnętrznych instytucji (SSO, SGB-Bank, BIK),
- ryzyka operacyjnego,
- ekspozycji kapitałowych,
- ryzyka stopy procentowej,
- polityki zmiennych składników wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze,
- ryzyka płynności i pozycji płynnościowej,
- informacji o spełnieniu przez Zarząd i RN wymogów art. 22aa Prawa Bankowego,
- dźwigni finansowej,
- systemu kontroli wewnętrznej,
- aktywów obciążonych i wolnych od obciążeń,
- stosuje pominięcia informacji uznanych za nieistotne - informacje nieistotne to w opinii Banku informacje, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję użytkownika opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych,
- stosuje pominięcia informacji uznanych za zastrzeżone lub poufne - Bank uznaje informacje za zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną. Bank uznaje informacje za poufne, jeśli bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności,

W przypadku istotnych zmian danych sprawozdawczych znaczną zmianę skali działalności Bank rozważy częstsze ujawnianie informacji.

3. Informacje te są ogłaszane z częstotliwością roczną, nie później niż w terminie 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego przez Zebranie Przedstawicieli.
4. Informacje są ogólnie dostępne dla wszystkich uczestników rynku w placówce Banku w formie papierowej i na stronie internetowej banku pod adresem: www.bsskepe.pl.
5. Informacje ujawnione są w języku polskim.

I PODMIOTY OBJĘTE INFORMACJĄ

Niniejsza informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału dotyczy Banku Spółdzielczego w Skępem.

Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności.

Z uwagi na to, Bank posiada między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

Bank posiada zaangażowanie kapitałowe w następujących podmiotach (których sprawozdania nie podlegają konsolidacji ze sprawozdaniem Banku):

<i>Nazwa podmiotu</i>	<i>Kwota zaangażowania</i>	<i>Przedmiot działalności</i>	<i>Zaangażowanie kapitałowe pomniejsza/nie pomniejsza fundusze własne Banku</i>
SGB-Bank S.A. (akcje)	400 000,00	działalność bankowa	nie pomniejsza funduszy własnych
SSO SGB (udział)	1 000,00	działalność bankowa	nie pomniejsza funduszy własnych
SGB-Bank S.A. (bankowe papiery wartościowe)	420 000,00	działalność bankowa	nie pomniejsza funduszy własnych
Union Investment Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. (jednostki uczestnictwa TFJ)	200 000,00	działalność bankowa	Pomniejsza fundusze własne (pomniejszenie o 0,1% sumy wartości wycenionych wg wartości godziwej)

II CELE I STRATEGIE ZARZĄDZANIA RODZAJAMI RYZYKA UZNANYMI PRZEZ BANK ZA ISTOTNE

1. Cele dla istotnych rodzajów ryzyka oraz sposób ich realizacji

- 1) **Ryzyko kredytowe** (w tym koncentracji, detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie)

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:

- 1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;
- 2) dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku;
- 3) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 3%.
- 4) utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 30 %;
- 5) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;
- 2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;
- 3) inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym lub za pośrednictwem Banku Zrzeszającego w innych instrumentach finansowych w ramach limitów ustanowionych przez System Ochrony SGB; Bank zakłada, że maksymalna kwota instrumentów finansowych, innych niż wyemitowane przez Skarb Państwa lub NBP nie może przekroczyć 55% funduszy własnych Banku, a od 2019 r. – 75% funduszy Banku;
- 4) utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym;
- 5) utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie 65% ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania;
- 6) dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji kredytowych.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:

- 1) utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
- 2) bezwzględne przestrzeganie limitów dużych ekspozycji określonych w CRR;

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie oraz ustalanie limitów koncentracji w pojedyncze branże;
- 2) ograniczenie kredytowania klientów oraz grup powiązanych klientów, których zaangażowanie w Banku wyniosłoby 10% uznanego kapitału,
- 3) ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie;

Cele strategiczne w zakresie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie obejmują:

- 1) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie;
- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- 3) utrzymywanie udziału portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie na poziomie nie wyższym od 3% całego portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie;
- 4) zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie maksymalnie do 70% ich udziału w portfelu kredytowym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie, tym klientom detalicznym w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik Dtl) nie przekracza:
 - a) 50% w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
 - b) 65% w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego przekracza poziom jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw i nie przekracza dwukrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw;
- 2) stosowanie limitów LtV, na maksymalnym poziomie:
 - a) 80% w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych,

- b) 90% w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych, gdy część ekspozycji przekraczająca 80% LtV jest odpowiednio ubezpieczona lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP,
 - c) 75% w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej; d) 80% w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej, gdy część ekspozycji przekraczająca 80% LtV jest odpowiednio ubezpieczona lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP.
- 3) kierowanie oferty kredytów hipotecznych głównie do klientów detalicznych, preferowanie zabezpieczeń hipotecznych w postaci nieruchomości mieszkalnych i gruntów rolnych, stosowanie maksymalnego okresu kredytowania 30 lat;
 - 4) stosowanie ostrożnego podejścia do wycen nieruchomości, m.in. poprzez:
 - a) dokonywanie weryfikacji wycen przez pracowników posiadających odpowiednie przeszkolenie;
 - b) zlecanie ponownych wycen, jeżeli w ocenie Banku wartość nieruchomości obniżyła się o 10% i jeżeli zabezpieczenia ekspozycji Banku na tej nieruchomości pomniejszają podstawę naliczania rezerw celowych;
 - 5) stosowanie wkładu własnego: minimalna wysokość wymaganego wkładu własnego od 01.01.2017r wynosi:
 - a) 20% - wartości nieruchomości mieszkalnej,
 - b) 25% - wartości nieruchomości komercyjnej.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych obejmują:

- 1) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi;
- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem detalicznych ekspozycji kredytowych mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- 3) utrzymywanie udziału portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych na poziomie nie wyższym od 3% całego portfela detalicznych ekspozycji kredytowych;
- 4) zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe maksymalnie do 20% ich udziału w portfelu kredytowym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) przyjęcie maksymalnego okresu kredytowania dla detalicznych ekspozycji kredytowych na 10 lat;
- 2) udzielanie kredytów detalicznych tym klientom w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik Dtl) nie przekracza:
 - a) 50% w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
 - b) 65% w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego przekracza poziom przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw i nie przekracza 3-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
 - c) 80% w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego przekracza 3-krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw.

2) Ryzyko operacyjne

Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:

- 1) optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- 2) racjonalizację kosztów;
- 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez opracowanie i wdrożenie:

- 1) systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
- 2) systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
- 3) skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
- 4) odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje;
- 5) procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
- 6) planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku.

3) Ryzyko płynności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- 2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrz bankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji,
- 3) utrzymywanie przez Bank aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) realizowanie strategii finansowania, o której mowa w ust. 3;
- 2) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
- 3) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;
- 4) utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) na wymaganym przepisami poziomie;
- 5) finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne;
- 6) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku;
- 7) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych) na poziomie nieujemnym;
- 8) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów;
- 9) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie oraz poprzez wydłużanie terminów wymagalności;
- 10) identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia, postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

4) Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- 1) optymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
- 2) ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku do maksymalnie 0,5% sumy bilansowej;
- 3) zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:
 - a) stosowanie dla produktów klientów stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa) – zwłaszcza dla aktywów wrażliwych,
 - b) oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);
- 4) dążenie do wypracowywania jak największych przychodów poza odsetkowymi

5) Ryzyko kapitałowe

Długoterminowe cele kapitałowe Banku:

- 1) dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
- 2) ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej;
- 3) posiadanie minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 14% (wartość krytyczna);
- 4) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I na poziomie 13,5%;
- 5) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie 13,5% ;
- 6) obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 52,4%; tym samym posiadanie wewnętrznego współczynnika kapitałowego na minimalnym poziomie 13,5%;
- 7) dążenie do takiej struktury funduszy Tier I, aby kapitał rezerwowy stanowił 90% funduszy Tier I;

- 8) dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez ograniczenie pakietu udziałów jednego członka do 5% funduszu udziałowego; zwiększenie pakietu udziałów powyżej 5% funduszu udziałowego wymaga zgody Spółdzielni;
- 9) przekazywanie na fundusze własne minimum 80% nadwyżki bilansowej;
- 10) posiadanie zaangażowania w kapitał zakładowy (akcyjny) Banku Zrzeszającego na poziomie minimum 0,5% sumy bilansowej Banku;
- 11) ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych Banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla celów określonych w pkt 3, 4 i 5;
- 12) nie angażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego.

6) Ryzyko braku zgodności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka braku zgodności obejmują:

- 1) zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi ;
- 2) zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
- 3) dążenie i dbałość o:
 - a) wizerunek zewnętrzny Banku rozumianego jako instytucja zaufania publicznego,
 - b) pozytywny odbiór Banku przez klientów,
 - c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie i raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności dla Zarządu i Rady Nadzorczej;
- 2) projektowanie i wprowadzenie bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności;
- 3) sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności;
- 4) systematyczne podnoszenie kompetencji komórki ds. zgodności.

2. Organizacja procesu zarządzania ryzykiem

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem zorganizowany jest na trzech niezależnych liniach (poziomach) obrony:

- 1) na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
- 2) na drugi poziom składa się:
 - a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w zespołach organizacyjnych,
 - b) zarządzanie na stanowisku do spraw zgodności (compliance),
 - c) przeprowadzanie testów pionowych mechanizmów kontrolnych,
 - d) matryca funkcji kontroli oraz raportowanie.
- 2) Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie.
- 3) Trzeci poziom składa się z działalności komórki audytu wewnętrznego realizowany przez Departament Audytu SSO SGB.

Zgodnie z obowiązującą w Banku strukturą organizacyjną:

- 1) W ramach poziomu pierwszego funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:
 - a) Zespół finansowo – sprawozdawczy,
 - b) Zespół sprzedaży BS Skępe, Oddziały, Filie i Punkty Kasowe.
- 3) W ramach poziomu drugiego funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:
 - a) Zespół ds. monitorowania,
 - b) Kierownicy Zespołów i Oddziałów przeprowadzający kontrolę wewnętrzną (funkcjonalną),
 - c) stanowisko ds. zgodności – compliance,
 - d) stanowisko do spraw kadrowych.
- 4) Pracownicy, komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie, wykonują identyfikację, pomiar, szacowanie, kontrole, monitorowanie i sprawozdawanie każdego istotnego ryzyka.

Rada Nadzorcza w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.

Z Rady Nadzorczej wyłoniono 3-osobowy Komitet Audytu, który wspiera organy samorządowe w zarządzaniu Bankiem.

Zarząd w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójnego ze strategią zarządzania Bankiem, systemu zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem w Banku nadzorowane jest przez poszczególnych członków Zarządu w ramach przypisanych im obowiązków przy czym nadzór nad drugim poziomem zarządzania w zakresie ryzyk (3a, 3c, 3d) przypisany jest Prezesowi Zarządu.

3. Metody pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka, stosowane limity ograniczające ryzyko, polityka stosowanych zabezpieczeń ograniczających ryzyko, opis innych metod ograniczania ryzyka stosowanych w Banku

1) Ryzyko kredytowe

Pomiar ryzyka kredytowego Bank dzieli na dwa poziomy:

- a) indywidualny
- b) portfelowy,

w ramach których ryzyko jest mierzone odpowiednio poprzez:

- a) wycenę każdej ekspozycji i tworzenie rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 12 października 2008r.
- b) dla portfela kredytowego:
 - ocenę struktury podmiotowej, rodzajowej i jakościowej portfela kredytowego,
 - ocenę poziomu wskaźnika kredytów zagrożonych, badanie udziału portfeli kredytów zagrożonych ,
 - ocenę wielkości salda rezerw celowych w porównaniu z wielkością wyniku na działalności bankowej i wielkością wyniku finansowego Banku,
 - ocenę stopnia pokrycia rezerwami celowymi kredytów zagrożonych,
 - ocenę wartości odzysku z zabezpieczeń oraz poziomu pokrycia kredytów zabezpieczeniami,
 - monitorowania kredytów, ich struktury, czynników ryzyka,
 - analizę ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
 - analizę ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji,
 - ocenę skali stosowanych odstępstw od warunków kredytowania i ich wpływu na ryzyko,
 - przeprowadzaniu testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kredytowe poprzez:

- prowadzenie odpowiedniej polityki kredytowej, w tym standardów kredytowych dotyczących oceny zdolności kredytowej,
- stosowanie zabezpieczeń spłaty kredytów,
- stosowanie systemu limitów,
- stosowanie rozdzielnosci czynności kredytowych na osoby przyjmujące wniosek, analizujące, decyzyjne w zakresie jego przyznawania oraz monitorujące w okresie kredytowania.

W obszarze ryzyka kredytowego Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
udział kredytów gotówkowych w portfelu DEK	max.75% portfela kredytowego
udział limitów w ROR w portfelu DEK	max. 35% portfela kredytowego
udział detalicznych ekspozycji kredytowych, dla których wskaźnik Dtl (wyliczony w momencie udzielenia kredytu) jest wyższy od 65%	max.2% portfela kredytowego
udział detalicznych ekspozycji kredytowych o zmiennych stopach procentowych ustalanych w oparciu o rynkowe stopy procentowe WIBOR w portfelu DEK	max.15% portfela kredytowego
udział zagrożonych, detalicznych ekspozycji kredytowych w portfelu DEK	max.3% portfela kredytowego
udział detalicznych ekspozycji kredytowych DEK	max. 20% portfela kredytowego
udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, których celem kredytowania nie jest nieruchomość EKZH	max.25% portfela kredytowego
udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, których nieruchomość stanowiąca zabezpieczenia nie jest własnością kredytobiorcy	max. 3% portfela kredytowego
udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie EKZH	max. 70% portfela kredytowego
udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, w których zabezpieczeniem jest nieruchomość komercyjna	max. 80% portfela kredytowego
udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, dla których okres trwania umowy jest dłuższy niż 10 lat	max. 90% portfela kredytowego
udział zagrożonych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie EKZH	max. 3% portfela EKZH
Rolnictwo-uprawy zbóż, kukurydzy ,rzepaku	max.40% uznanego kapitału
Rolnictwo-chów i hodowla trzody, bydła mlecznego i drobiu	max. 300% uznanego kapitału
Handel hurtowy i detaliczny	max. 20%uznanego kapitału
Administracja publiczna	max.100% uznanego kapitału
Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna pozostała	max. 50% uznanego kapitału
Inne	max.40% uznanego kapitału
Hipoteka pozostała	max. 290% uznanego kapitału
Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	max. 150% uznanego kapitału
Zastaw rejestrowy na rzeczy ruchomej	max.5% uznanego kapitału
Przewłaszczenie rzeczy ruchomej	max. 40% uznanego kapitału
Blokada środków na rachunku bankowym	max. 2% uznanego kapitału
Gwarancje	max. 2% uznanego kapitału
Poręczenia i weksel własny	max.200% uznanego kapitału
Pozostałe zabezpieczenia	max.20% uznanego kapitału
Inne zabezpieczenia	max.15% uznanego kapitału

Duże zaangażowania	max. 150% uznanego kapitału
Indywidualnie istotne zaangażowania	max. 300% uznanego kapitału
Kredyty obrotowe	max.200% uznanego kapitału
Kredyty w rachunku bieżącym	max.150% uznanego kapitału
Limit w ROR	max.50% uznanego kapitału
Kredyty inwestycyjne	max.280% uznanego kapitału
Kredyty na cele konsumpcyjne	max.50% uznanego kapitału
Udzielone zobowiązania pozabilansowe	max.30% uznanego kapitału
Kredyty dla podmiotów gospodarczych	max. 75%w portfelu kredytowym
Kredyty dla jednostek samorządu terytorialnego	max. 30%w portfelu kredytowym
Kredyty dla osób prywatnych	max. 40%w portfelu kredytowym

2) Ryzyko operacyjne

Pomiar ryzyka operacyjnego odbywa się z dwóch punktów widzenia:

- na podstawie incydentów/zdarzeń operacyjnych, które miały miejsce
- na podstawie oceny zdarzeń, które mogą zaistnieć/zdarzeń potencjalnych,

w oparciu o:

- mapę ryzyka operacyjnego,
- testy warunków skrajnych,
- kluczowe wskaźniki ryzyka,
- samoocenę ryzyka,
- kwot strat brutto w podziale na kategorie zdarzeń.

Bank ogranicza ryzyko operacyjne poprzez:

- wdrożenie regulacji wewnętrznych opisujących realizowane w Banku procesy, systemy i oferowane klientom produkty,
- wydawanie rekomendacji lub zaleceń, które pozwalają na zminimalizowanie ryzyka,
- stosowanie mechanizmów kontrolnych (m.in. wprowadzenie w Banku systemu zatwierdzania/akceptacji „na drugą rękę”, regularne przeprowadzanie kontroli wewnętrznych),
- transferowanie ryzyka,
- stosowanie planów ciągłości działania,
- kontrolowanie ryzyka w ramach Komitetu ALCO, stanowiska compliance – ograniczanie ryzyka

3) Ryzyko płynności

Bank zarządza, w tym mierzy ryzyko płynności w trzech horyzontach czasowych:

- płynności dziennej,
- płynności krótkoterminowej (do 30 dni) – stosując przepływy pieniężne,

- c) płynności strukturalnej (wynikającej z wszystkich aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych, w tym płynności średnio- i długoterminowej) – stosując:
- ocenę stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym zwłaszcza depozytów (m.in. ustalenie poziomu osadu, uzależnienie od finansowania dużych deponentów, osób wewnętrznych, jednostek samorządu terytorialnego),
 - zestawienie urealnionych terminów płatności aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych – lukę płynności,
 - analizę wskaźników płynnościowych,
 - ocenę poziomu aktywów płynnych,
 - testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,
- b) monitorowanie i reagowanie na sygnały wczesnego ostrzegania,
- c) utrzymywanie aktywów nieobciążonych zabezpieczających sytuację kryzysową w określonym „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni,
- d) posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów płynności.

W obszarze ryzyka płynności Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
udział depozytów powiększonych o fundusze własne w kredytach powiększonych o majątek trwały	min. 105 %
udział zobowiązań pozabilansowych w sumie bilansowej	max. 10%
udziału łącznej kwoty środków zgromadzonych przez dużych deponentów w bazie depozytowej	max. 35 %

4) Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Bank mierzy ryzyko stopy procentowej dla dwóch istotnych rodzajów tego ryzyka:

- a) przeszacowania wynikającego z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
 - b) bazowego spowodowanego niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych,
- w oparciu o:

- lukę stopy procentowej,
- ocenę wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy Banku,
- analizę wskaźników,
- testy warunków skrajnych

Bank ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,
- b) dopasowywanie (w ramach możliwości) terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych oraz stóp referencyjnych.

W obszarze ryzyka stopy procentowej Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
maksymalna dopuszczalna zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania	35% annualizowanego wyniku odsetkowego
maksymalna dopuszczalna zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego	10% annualizowanego wyniku odsetkowego
maksymalna dopuszczalna zmiana wartości ekonomicznej Banku	2% funduszy własnych Banku

5) Ryzyko kapitałowe

Bank mierzy ryzyko kapitałowe poprzez:

- a) wyznaczanie wymogów kapitałowych, w ramach kapitału regulacyjnego,
- b) szacowanie kapitału wewnętrznego na istotne rodzaje ryzyka,
- c) ocenę współczynników kapitałowych,
- d) ocenę relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- e) dokonywanie testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kapitałowe poprzez:

- a) utrzymywanie odpowiedniego poziomu współczynników kapitałowych oraz relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- b) posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów kapitałowych.

W obszarze ryzyka kapitałowego Bank stosuje następujące limity alokacji kapitału:

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Wartość % w stosunku do funduszy własnych</i>
ryzyko kredytowe	40%
ryzyko operacyjne	8%
ryzyko stopy procentowej	4,4%

6) Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności zostało uznane przez Bank jako ryzyko trudno mierzalne. Bank ocenia ryzyko braku zgodności poprzez szacowanie jakościowe.

Szacowanie jakościowe odbywa się w dwóch wymiarach:

- 1) oceny skutków zdarzeń, które mogą wystąpić (w ramach ryzyka operacyjnego);
- 2) oceny skutków zdarzeń, których wystąpienie zostało zarejestrowane w oparciu o rejestr naruszeń compliance,
- 3) zewnętrznej oceny kontroli stanowiska compliance i wewnętrznej Rady Nadzorczej.

4. Adekwatności systemu zarządzania ryzykiem oraz ogólny profil ryzyka

Zarząd Banku oświadcza, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest adekwatny do skali oraz złożoności prowadzonej przez Bank działalności.

Profil ryzyka Banku, w ujęciu ilościowym Bank określa poprzez wskazanie udziału kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka w funduszach własnych.

Na datę sporządzenia informacji profil ryzyka Banku przedstawiał się następująco:

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Wartość % w stosunku do funduszy własnych</i>
ryzyko kredytowe	30,8 %
ryzyko operacyjne	5,9 %
ryzyko stopy procentowej	2,5 %
ryzyko koncentracji zaangażowań	0,0%

5. Liczba stanowisk dyrektorskich członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Stanowisko	Liczba funkcji w Zarządzie innego podmiotu	Liczba funkcji w RN innego podmiotu
Prezes Zarządu	-	-
Członek Zarządu do spraw finansowych	-	-
Członek Zarządu do spraw handlowych	1	-

6 na 7 członków Rady Nadzorczej Banku nie pełni stanowisk dyrektorskich.

Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć funkcje członka zarządu lub rady nadzorczej pełnione w podmiotach objętych tym samym instytucjonalnym systemem ochrony spełniającym warunki , o których mowa w art. 113 ust. 7 rozporządzenia nr 575/2013, lub podmiotach, w których Bank posiada znaczny pakiet akcji, o których mowa w art.4 ust. 1 pkt 36 rozporządzenia nr 575/2013.

6. Polityka wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku, strategia zróżnicowania wyboru, informacja o odpowiedzialności

Powołanie Prezesa następuje za uprzednią zgodą KNF wyrażoną w formie decyzji w trybie Ustawy Prawo bankowe. Z wnioskiem występuje rada nadzorcza reprezentowana przez Prezydium.

Członków Zarządu powołuje zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza, natomiast członków Rady Nadzorczej powołuje Zebranie Przedstawicieli – zgodnie ze Statusem Banku. Członkowie Banku powoływani są w trybie określonym w Statucie i procedurze określającej działania związane z powołaniem Prezesa i Członków Zarządu w BS Skępe.

Zgodnie z art. 22aa ust. 1 ustawy Prawo bankowe członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku powinni posiadać wiedzę, umiejętności i doświadczenie, odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, oraz dawać rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków.

Posiadać odpowiednią reputację, uczciwość, etyczność, niezależność osądu i bycia niezależnym oraz poświęcać wystarczającą ilość czasu przez każdego Członka Zarządu.

Prezes oraz Członkowie Zarządu winni uzyskać pozytywną ocenę odpowiedzialności. W przypadku oceny negatywnej reputacji Rada odwoła tego Członka Zarządu.

Rada Nadzorcza składa się z 7 osób, Do Rady może być wybrany wyłącznie Członek banku. Kadencja rady trwa 4 lata. Przed upływem kadencji Członek Rady Nadzorczej może być odwołany większością 2/3 głosów przez organ, który dokonał jego wyboru. Każdy z kandydatów podlega indywidualnej ocenie odpowiedzialności polegającej na:

1. ocenie wiedzy, umiejętności i doświadczenia kandydata,
2. reputacji, uczciwości i etyczności,
3. niezależności osądu i bycia niezależnym,
4. poświęcenia wystarczającej ilości czasu przez Członka RN.

W przypadku nie spełnienia kryteriów Kandydat nie jest powołany przez RN.

Wybrani Członkowie RN podlegają w okresie kadencji ocenie następcej.

7. Informacja o Komitetach powołanych w Banku

W Banku funkcjonuje Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami(ALCO) pełniący rolę doradcą w zarządzaniu ryzykiem oraz Komitet Audytu wyłoniony z członków RN, który wspiera działanie Rady w zakresie sprawozdawczości finansowej i systemu kontroli wewnętrznej oraz systemem zarządzania ryzykiem.

8. System przepływu informacji w zakresie ryzyka stosowany w Banku

System przepływu informacji w zakresie ryzyka dotyczy głównie istotnych rodzajów ryzyka i odbywa się zgodnie z wewnętrzną procedurą Banku.

W ramach informacji zarządczej z obszaru każdego ryzyka sprawozdawane są:

- wyniki pomiaru ryzyka, w tym wyniki testów warunków skrajnych,
- informacja o realizacji przyjętych w Banku limitów,
- wnioski dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Opracowane analizy dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka adekwatności kapitałowej przekazywane są Zarządowi (SIZ) i RN.

Raporty z zakresu istotnych ryzyk przekazywane zgodnie z procedurą pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

III FUNDUSZE WŁASNE

1. Budowa funduszy własnych (na 31.12.2018 r.)

Kapitał podstawowy Tier I: instrumenty i kapitały rezerwowe		Kwota w dniu ujawnienia w zł	Odniesienie do CRR
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	491 471,00zł	Art. 26 ust. 1, art. 27, 28, 29, wykaz EUNB o którym mowa w art. 26 ust. 3
	W tym: instrumenty typu 1		Wykaz EUNB o którym mowa w art. 26 ust. 3
	W tym: instrumenty typu 2		Wykaz EUNB o którym mowa w art. 26 ust. 3
	W tym: instrumenty typu 3		Wykaz EUNB o którym mowa w art. 26 ust. 3
2	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe, z uwzględnieniem niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości)	7 240 381,00 zł	Art. 26 ust. 1
3	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	7 731 852,00 zł	
4	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	- 64 485,00zł	Art. 36 ust. 1 lit. b) Art. 37, art. 472 ust. 4
5	Kapitał podstawowy Tier I	7 673 247,00 zł	
6	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	7 673 247,00 zł	

7	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	7 673 247,00 zł	
8	Aktywa ważone ryzykiem pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)	35 234 934,00 zł	
9	Aktywa ważone ryzykiem razem	35 234 934,00 zł	
10	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	21,78	Art. 92 ust. 2 lit. a), art. 465
11	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	21,78	Art. 92 ust. 2 lit. b), art. 465
12	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	21,78	Art. 92 ust. 2 lit. c)

1. Ogólny opis cech instrumentów w kapitale podstawowym Tier I

Członek Banku ma obowiązek:

1. Wnieść wpisowe w wysokości 30,00 zł oraz zadeklarować i wnieść:

- a) osoba fizyczna co najmniej 1 (jeden) udział,
- b) osoba prawna co najmniej 10 (dziesięć) udziałów.

Wysokość jednego udziału wynosi 300,00 zł (słownie: trzysta złotych). Członek Banku może posiadać maksymalnie 50 udziałów, nie więcej niż równowartość 5% funduszu udziałowego Banku. Ograniczenie, o którym mowa w zadaniu poprzednim nie dotyczy obejmowania udziałów w Banku przez Spółdzielczy System Ochrony SGB, SGB – Bank S.A. oraz BFG. Obejmowanie udziałów nadobowiązkowych przez pozostałe podmioty, inne niż wskazane powyżej o równowartości wyższej niż 5% funduszu udziałowego wymaga zgody Zarządu Banku oraz Systemu Ochrony.

2. Przestrzeganie przepisów prawa, postanowień Statutu i opartych na nim regulaminów oraz uchwał organów Banku.
3. Dbanie o dobro i rozwój Banku oraz uczestniczenia w realizacji jego zadań statutowych, dbania o poszanowanie i pomnażanie majątku Banku i zapobieganie marnotrawstwu i działaniu na jego szkodę.
4. Zawiadamiać pisemnie Bank o każdorazowej zmianie danych zawartych w deklaracji w terminie 30 dni od dnia ich zmiany.

W przypadku zmiany wysokości udziału członek zobowiązany jest wnieść wpłatę uzupełniającą stan jego udziałów w terminie 90 dni od daty zarejestrowania zmiany.

Jeżeli Członek banku zadeklarował większą liczbę udziałów od wymaganej do zadeklarowania przez Statut, obowiązujący w chwili żądania zwrotu, może wystąpić o zwrot wpłaconych ponad statutową normę udziałów przed ustaniem członkostwa. Wypowiedzenie udziałów nadobowiązkowych powinno być dokonane w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Okres wypowiedzenia udziałów nadobowiązkowych wynosi 901 dni od złożenia w Banku oświadczenia o ich wypowiedzeniu. Złożenie oświadczenia o wypowiedzeniu udziałów nadobowiązkowych jest równoznaczne ze złożeniem żądania wypłaty tych udziałów, ze skutkiem na dzień następujący po upływie okresu wypowiedzenia, na zasadach określonych w Statucie.

Roszczenia o wypłatę udziałów i udziału w nadwyżce bilansowej ulegają przedawnieniu z upływem 3 (trzech) lat od dnia, w którym te roszczenia stały się wymagalne.

Członek Banku nie odpowiada wobec wierzycieli Banku za jego zobowiązania.

Środki pieniężne z tytułu wypowiedzianych udziałów należne członkowi i byłemu członkowi są nieoprocentowane.

Rozliczenia z Członkiem z tytułu wypowiedzianych udziałów nadobowiązkowych następuje w terminie 30 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego przez Zebranie Przedstawicieli za rok, w którym upłynął okres wypowiedzenia udziałów, poprzez przekazanie środków pieniężnych na rachunek bankowy, pisemnie wskazany przez członka w złożonym wypowiedzeniu lub wypłatę gotówkową w kasie banku, po uzyskaniu zezwolenia KNF w trybie określonym w Rozporządzeniu 575/2013. Rozliczenie nie może nastąpić w przypadku, gdy udziały członka Banku zostały przeznaczone na pokrycie strat Banku.

Członek banku nie odpowiada wobec wierzycieli banku za jego zobowiązania.

W celu ochrony interesów członków Zarząd Banku jest uprawniony do podjęcia decyzji o wstrzymaniu albo ograniczeniu zwrotu wpłat na udziały w przypadkach określonych w art. 10c Ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

Wstrzymanie albo ograniczenie zwrotu wpłat na udziały następuje w drodze Uchwały Zarządu. Zarząd informuje członków żądających zwrotu wpłat na udziały o podjętej uchwale w formie pisemnej, wysłanej listem poleconym, w terminie 7 dni od daty podjęcia uchwały przez Zarząd. Przepisu art. 32 ustawy Prawo spółdzielcze nie stosuje się.

W przypadku ustania przesłanek będących podstawą wstrzymania, albo ograniczenia zwrotu wpłaty na udziały Zarząd Banku może dokonać wypłaty członkom Banku po podjęciu uchwały w przedmiocie ustania przesłanek będących podstawą wstrzymania, albo ograniczenia zwrotu wpłat na udziały, żądającym zwrotu wpłat na udziały. Zwrot tych wpłat nie może nastąpić przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego za rok, w którym ustały te przesłanki oraz w przypadku, gdy jego udziały zostały przeznaczone na pokrycie strat Banku. Zwrot wpłat na udziały, o którym mowa w zdaniu pierwszym, następuje w terminie 7 dni od

dnia podjęcia uchwały, o której mowa powyżej. Wypłata środków pieniężnych z tytułu zwrotu wpłat na udziały następuje gotówką w kasie banku lub na rachunek bankowy wskazany przez członka (byłego członka) w złożonym wypowiedzeniu udziałów lub wypowiedzeniu członkostwa.

IV WYMOGI KAPITAŁOWE

1. Metoda szacowania kapitału wewnętrznego oraz przyjęty przez Bank poziom adekwatności kapitałowej

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Poziomem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy.

Bank wyznacza regulacyjny wymóg kapitałowy dla ryzyka:

- a) kredytowego, w oparciu o metodę standardową,
- b) operacyjnego, w oparciu o metodę wskaźnika bazowego.

Następnie Bank ocenia, czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe i operacyjne i jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka.

Kapitał wewnętrzny stanowi sumę regulacyjnego wymogu kapitałowego, dodatkowych wymogów kapitałowych, o których mowa w ust. 3, oraz wymogów kapitałowych na pozostałe istotne rodzaje ryzyka obliczonych zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego.

Celem strategicznym Banku w zakresie poziomu adekwatności kapitałowej jest utrzymywanie relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych na maksymalnym poziomie 52,4 % .

Na datę informacji relacja wynosiła 51,2 %.

W 2018 roku Komisja Nadzoru Finansowego nie nałożyła na Bank obowiązku utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych.

2. Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji

Wykaz ekspozycji w podziale na poszczególne kategorie ekspozycji jako 8% kwot ważonych ryzykiem, (ekspozycje bilansowe i pozabilansowe)

Kategoria	Wartość aktywów ważonych ryzykiem tys. zł	Wymóg kapitałowy tys. zł
ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	-	-

ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	969,00	78,00
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	329,00	26,00
ekspozycje wobec instytucji	-	-
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	86,00	7,00
ekspozycje detaliczne	1 303,00	104,00
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	24 705,00	1 976,00
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	325,00	26,00
ekspozycje kapitałowe	1 024,00	82,00
pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	-	-
inne pozycje	834,00	67,00
Razem regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe		2 366,00

3. Łączne wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego i operacyjnego

<i>Ryzyko</i>	<i>Regulacyjny wymóg kapitałowy tys. zł</i>
• kredytowe	2 366,00
• operacyjne	452,00
RAZEM	2 818,00

1. Definicja dla należności przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko

Za należności przeterminowane Bank uznaje należności z niespłaconą w określonych w umowie terminach kwotą odsetek lub kwotą rat kapitałowych. Definicja ta stosowana jest dla celów rachunkowości.

Należnościami zagrożonymi są ekspozycje kredytowe zaliczone do kategorii poniżej standardu, wątpliwej i straconej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje zagrożone oraz odpisy na odsetki od tych ekspozycji w wysokości:

- 20% w zakresie ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 50% w zakresie ekspozycji w kategorii wątpliwej,
- 100% w zakresie ekspozycji w kategorii straconej,

po uwzględnieniu pomniejszeń podstawy naliczania rezerw i odpisów.

2. Klasy ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące klasy/kategorie: (wg wyceny bilansowej i pozycje pozabilansowe bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego)

<i>Klasa ekspozycji</i>	<i>wartość tys. zł</i>	<i>Czy klasa jest istotna tak/nie</i>
wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	4 846,-	Nie
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	295,-	Nie
ekspozycje detaliczne	1 848,-	Nie
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	26 088,-	Tak
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	484,-	Nie
ekspozycje wobec sektora publicznego- instytucje niekomercyjne	127,-	Nie

Istotną klasę ekspozycji kredytowych w/w tabeli stanowią ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomości.

3. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące branże: (z wyłączeniem ekspozycji kredytowej wobec konsumentów):

<i>Branża</i>	<i>wartość tys. zł</i>	<i>Czy branża jest istotna tak/nie</i>
Rolnictwo- uprawy zbóż , kukurydzy, rzepaku, chów i hodowla trzody, bydła mlecznego, pozostałego bydła i drobiu	18 308,-	Tak
Handel hurtowy i detaliczny	817,-	Nie
Administracja publiczna	4 846,-	Nie
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	3 034,-	Nie
Inne	1 670,-	Nie

4. Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności

Podział ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności przedstawia się następująco:

<i>Termin zapadalności</i>	<i>wartość tys. zł</i>
do 1 miesiąca	874,-
1 – 3 miesięcy	1 106,-
3 – 6 miesięcy	2 047,-
6 – 12 miesięcy	4 060,-
1 rok – 2 lat	8 267,-
2 lata – 5 lat	6 112,-
5 lat – 10 lat	9 899,-
10 lat – 20 lat	5 810,-
powyżej 20 lat	596,-

5. Zmiana stanu korekt i rezerw/odpisów z tytułu ekspozycji zagrożonych wraz z saldem początkowym i końcowym

Kategoria	Saldo początkowe		Saldo końcowe	
	Rezerwy celowe	Odpisy na odsetki	Rezerwy celowe	Odpisy na odsetki
Poniżej standardu	1 415,18	0,35	-	-
Wątpliwe	84 110,49	5 637,32	-	-
Stracone	4 266,49	920,78	156 723,05	19 522,92

VI TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA KREDYTOWEGO

Bank nie stosuje technik redukcji ryzyka kredytowego w zakresie:

- 1) tworzenia rezerw celowych i odpisów na odsetki – w zakresie pomniejszania podstawy ich naliczania,
- 2) wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem- w zakresie zmiany wagi ryzyka kontrahenta na wagę ryzyka zabezpieczenia lub stosowania preferencyjnej wagi ryzyka 35%.

VII KORZYSTANIE Z ECAI

Bank nie wykorzystuje oceny zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI na potrzeby wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem.

VIII RYZYKO OPERACYJNE

1. Bank wyznacza wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne metodą podstawowego wskaźnika bazowego (art. 315-316 Rozporządzenia).
2. Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka operacyjnego według stanu na datę 31.12.2018r. wynosi 452,-tys.zł.
3. Wysokość strat brutto wynikająca z ryzyka operacyjnego w 2017 roku w podziale na kategorie zdarzeń przedstawia się następująco :

L.p.	Kategoria	Ogółem	w tym strata Potencjalna
1.	Oszustwa wewnętrzne	0,00	0,00
2.	Oszustwa zewnętrzne	0,00	0,00
3.	Zasady dotyczące zatrudnienia i bezpieczeństwa w miejscu pracy	0,00	0,00
4.	Klienci, produkty i praktyki operacyjne	0,00	0,00

5.	Szkody związane z aktywami rzeczowymi	0,00	0,00
6.	Zakłócenia działalności banku i awarie systemu	0,00	0,00
7.	Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	0,00	0,00
	Razem	0,00	0,00

4. Bank realizuje proces zarządzania ryzykiem operacyjnym, w ramach tego procesu identyfikuje zdarzenia ryzyka operacyjnego i dokonuje ewidencjonowania i analizy przyczyn występowania zdarzeń związanych z ryzykiem operacyjnym. W przypadku konieczności podejmowane są działania ograniczające ryzyko obejmujące zmianę procesów wewnętrznych banku, organizacji wewnętrznej, sposobu dokonywania kontroli wewnętrznej, a także organizacja odpowiednich szkoleń dla pracowników .
5. W 2018 roku nie odnotowano zdarzeń w zakresie ryzyka operacyjnego, które istotnie wpłynęłyby na bezpieczeństwo funkcjonowania Banku.

IX EKSPOZYCJE KAPITAŁOWE

1. Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia (zyski kapitałowe, przyczyny strategiczne) według stanu na dzień 31.12.2018 roku przedstawia poniższe zestawienie.

Ekspozycje kapitałowe według zmian ich nabycia oraz opis stosownych metod wycen i zasad rachunkowości dla tych ekspozycji.

	Rodzaj ekspozycji	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na: - zyski kapitałowe - zamiar strategiczny	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na przyjętą strategię	Zasady wyceny
1.	Akcje w SGB-Banku S.A.	zamiar strategiczny	400 000,00	brak
2.	Udziały w SSO SGB	zamiar strategiczny	1 000,00	brak
3.	Bankowe Papiery wartościowe SGB Banku	zyski kapitałowe	420 000,00	prospekt emisyjny SGB Bank
4.	Jednostki Uczestnictwa w TFJ SGB Bankowy Gotówkowy	zyski kapitałowe	200 000,00	prospekt emisyjny SGB Bank
	RAZEM	X	1 021 000,00	X

Akcje powyższe zostały wycenione według ceny nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

2. Zestawienie papierów wartościowych według stanu na dzień 31.12.2018 roku przedstawia poniższe zestawienie.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość bilansowa w zł	Wartość godziwa w zł
1.	Bankowe Papiery Wartościowe SGB Banku SA	422 170,00	
2.	Fundusz inwestycyjny TFJ	201 210,00	
RAZEM		623 380,00	

3. Rodzaje, charakter i kwoty ekspozycji w kapitałowych papierach wartościowych w podziale na: papiery notowane na giełdzie, odpowiednio zdywersyfikowane portfele papierów wartościowych niedopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym kapitałowych papierów wartościowych oraz inne ekspozycje.

Nie wystąpiły.

4. Zrealizowane zyski lub straty ze sprzedaży i likwidacji w ujęciu skumulowanym w danym okresie.

Nie wystąpiły.

5. Kwota ogółem niezrealizowanych zysków i strat, łączne niezrealizowane zyski i straty z przeszacowania oraz inne pozycje o podobnym charakterze zaliczone do funduszy podstawowych lub uzupełniających.

Nie wystąpiły.

X RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ W PORTFELU NIEHANDLOWYM

Ryzyko stopy procentowej w Banku wynika głównie z niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych oraz niedopasowania tych pozycji ze względu na stopy referencyjne.

W Banku występuje nadwyżka aktywów nad pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych. Spadek stóp procentowych o 200 punktów bazowych obniża wynik odsetkowy Banku o 443 tys. zł.

Wzrost stóp procentowych o 200 punktów bazowych powoduje wzrost wyniku odsetkowego o 512 tys. zł.

Bank dokonuje pomiaru ryzyka stopy procentowej z kwartalną częstotliwością. Wyniki pomiaru w formie analizy przekazywane są Zarządowi kwartalnie i półrocznie Radzie Nadzorczej.

1. Bank nie jest znaczącą jednostką pod względem organizacji wewnętrznej oraz rodzaju, zakresu i złożoności prowadzonej działalności. Z uwagi na profil działania i charakter posiadanych w ofercie produktów oraz skalę działalności na rynku bankowym ustala, iż polityka zmiennych składników wynagrodzeń dotyczy członków Zarządu Banku. Na dzień 31.12.2018r. w skład Zarządu wchodziły 3 osoby.
2. Bank realizując zapisy Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach. Wprowadził „Politykę wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Skępem w ograniczonym zakresie korzystając z możliwości indywidualnego określenia sposobu i zakresu stosowania przepisów dotyczących zmiennych składników wynagrodzeń.
3. Bank dokonał analizy stanowisk, wymienionych w treści Rozporządzenia oraz określił krąg pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, jak również dokonał analizy zasadności wprowadzania systemu wynagradzania pracowników opartego na zmiennych składnikach wynagrodzeń.

Postanowienia ogólne

1. Bank zgodnie z określoną w Rozporządzeniu zasadą proporcjonalności i przeprowadzoną oceną kryteriów jakościowych i odpowiednich kryteriów ilościowych określonych w Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 604/2017 ustalił, że osobami zajmującymi stanowiska istotne w Banku są wyłącznie członkowie Zarządu.
2. Wynagrodzenie członków Zarządu obejmuje:
 - a) Składniki stałe – wynagrodzenie zasadnicze,
 - b) Składniki zmienne – premie roczną, nagrodę uznaniową.
3. Regulaminowa premia roczna przyznawana jest na podstawie oceny efektów pracy członka Zarządu przy zastosowaniu kryteriów wskazanych w „Polityce” w części dotyczącej „Zasad oceny efektów pracy członka Zarządu”.
4. Oceny, o której mowa w pkt. 3 dokonuje Rada Nadzorcza po zakończeniu roku obrotowego oraz po zweryfikowaniu przez biegłego rewidenta wyniku finansowego netto, nie później niż do końca czerwca roku następnego po okresie oceny.
5. Ocena efektów pracy członków zarządu obejmuje 3 lata, tzw. miniony rok obrotowy oraz dwa poprzednie lata.
6. Na całość premii Bank tworzy rezerwę.

Zasady przyznawania i wypłacania regulaminowej premii rocznej

1. Wysokość premii rocznej nie może stanowić znaczącej części wynagrodzenia członka zarządu Banku.

2. Łączna kwota premii rocznej dla członków Zarządu Banku wraz z narzutami ustalona jest w wysokości 5% rocznego zweryfikowanego przez biegłego rewidenta wyniku finansowego netto z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Wysokość regulaminowej premii rocznej nie może być większa niż 12% osiągniętego w danym roku przez członka Zarządu wynagrodzenia zasadniczego.
4. Rada Nadzorcza podejmuje decyzję o przyznaniu premii rocznej dla poszczególnych członków Zarządu w przypadku oceny pozytywnej, powołany z członków RN Zespół Wynagrodzeń ustala jej wysokość.
5. Przyznana członkowi Zarządu premia roczna wypłacana jest jednorazowo w formie pieniężnej.
6. Ustanie stosunku pracy członka Zarządu Banku w okresie oceny nie powoduje pozbawienia go prawa do premii rocznej. W takiej sytuacji ocena pracy członka zarządu Banku pod kątem wypłaty regulaminowej premii rocznej obejmuje wyłącznie okres zatrudnienia członka Zarządu Banku w trakcie okresu podlegającego ocenie.

W 2018 roku nie wypłacono premii rocznej dla Zarządu Banku za 2017 rok – Zarząd zrezygnował z przyczyn ekonomicznych Banku.

Informacje ilościowe:

Informacje na temat wartości wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w 2018 roku:

L.p.	Stanowisko kierownicze	Stałe składniki w tys. zł	Zmienne składniki (premie) w tys. zł.
1.	Członkowie Zarządu	315	0

Liczba osób, które otrzymały wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR w danym roku obrachunkowym: dla wynagrodzeń w przedziale między 1 mln EUR a 5 mln EUR – w podziale na przedziały wynagrodzeń o wielkości 500 000 EUR, a dla wynagrodzeń wyższych niż 5 mln EUR – w podziale na przedziały wynagrodzeń o wielkości 1 mln EUR:

Nie dotyczy.

XII RYZYKO PŁYNNOŚCI

Zarządzanie ryzykiem płynności zostało podzielone na dwa poziomy:

- zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
 - zespół finansowo-sprawozdawczy odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową;
 - zespół sprzedaży odpowiada za gromadzenie depozytów i udzielania kredytów
- zespół ds. monitorowania ryzyka odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych i instytucji samorządowych. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania.

Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródłom środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;

W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

Bank jest członkiem Zrzeszenia SGB oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
- 2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 3) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
- 7) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego,
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego zgodnie z § 11 ust. 3,
- 9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR), zgodnie z wytycznymi zawartymi w § 17 ust. 2,
- 10) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,
- 11) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
- 12) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego),
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający.

Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank wykazywał nadwyżkę płynności (rozumianą jako maksymalna kwota środków, o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne, aby regulacyjne miary płynności nie spadły poniżej wymaganego minimum:

Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR przedstawiają się następująco:

Nazwa	Wielkość	Obowiązujący poziom
Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	445%	min.100%
Wskaźnik LCR	335%	Wartość ostrzegawcza 100%

Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności przedstawiają się następująco:

Przedział płynności	do 1 tygodnia	do 1 miesiąca	od 1-3 miesięcy
Luka prosta	-6 201	2 751	3 687
Luka skumulowana	-6 201	- 3 450	237

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank posiadał możliwość skorzystania z następujących, dodatkowych źródeł finansowania:

Rodzaj	Kwota (w tys. zł)	Warunki dostępu
otwarte niewykorzystane limity kredytu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym	-	w ciągu 1 dnia
otwarty niewykorzystany limit kredytu rewolwingowego w Banku Zrzeszającym	-	w ciągu 1 dnia
pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego	52 212,00	w sytuacji awaryjnej
lokata płynnościowa ze środków Minimum Depozytowego	223 985,00	w sytuacji awaryjnej

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,

- niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych,
- ryzyko reputacji.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące,

Bank ograniczania ryzyka płynności poprzez:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
- przystąpienie do Systemu Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym,
- określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności.

Głównymi pojęciami stosowanymi w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym,
- 2) depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych i samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;
- 3) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 4) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 5) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 6) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 7) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 8) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, „horyzoncie przeżycia”;

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysoko płynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami,
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
 - a) wykorzystania przyznanych linii kredytowych,
 - b) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
 - c) pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego,
 - d) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni,

Do aktywów nieobciążonych mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone (liczone według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego bufora płynności.

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością półroczną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania,
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności,
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych,
- 6) analizy wskaźników płynności,
- 7) wyników testów warunków skrajnych,
- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową,
- 9) wyników testów warunków skrajnych,
- 10) stopnia przestrzegania limitów.

XIII INFORMACJA O SPEŁNIENIU PRZEZ CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ I ZARZĄDU WYMOGÓW OKREŚLONYCH W ART. 22AA USTAWY PRAWO BANKOWE

Członkowie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku są objęci oceną w zakresie wiedzy, umiejętności i doświadczenia, odpowiedniego do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, a także rękojmi należytego wykonywania tych obowiązków dokonywaną odpowiednio przez Zebranie Przedstawicieli w zakresie oceny członków Rady Nadzorczej Banku oraz Radę Nadzorczą Banku w zakresie członków Zarządu Banku. Ocena ma charakter uprzedni przed powołaniem oraz następczy w trakcie pełnienia funkcji.

Wszyscy członkowie Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej Banku zgodnie z dokonaną za 2018 rok oceną spełniają wymagania art. 22aa ustawy Prawo bankowe.

Ocena kwalifikacji odbywa się na podstawie obowiązującej procedury tj. „Procedury oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej i Rady Nadzorczej BS w Skępem”, oraz „Procedury oceny kwalifikacji członków Zarządu i Zarządu BS w Skępem”.

Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu pełnią swoje funkcje w sposób rzetelny i uczciwy oraz kierują się należyłą starannością osądu i nieposzlakowaną reputacją, aby zapewnić skuteczną ocenę i weryfikację podejmowania i wykonania decyzji związanych z bieżącym zarządzaniem Bankiem, a także poświęcają wystarczającą ilość czasu na wykonywanie swoich obowiązków.

Bank zapewnia środki niezbędne do przygotowania Członków Rady Nadzorczej i Zarządu do pełnienia przez nich funkcji i środki niezbędne do ich szkolenia.

1. Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistniejących; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego.
2. Bank mierzy ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej poprzez obliczenie wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażany w procentach udział kapitału Tier I w łącznej kwocie aktywów według wartości bilansowej, powiększonej o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych, przy czym:
 - 1) w łącznej kwocie aktywów Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał Tier I
 - 2) wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana od wartości nominalnej (bez uwzględnienia korekt z tytułu rezerw celowych) z uwzględnieniem współczynników konwersji z zastrzeżeniem dolnego limitu 10%.
3. Wskaźnik dźwigni finansowej obliczany jest przez Zespół finansowo-sprawozdawczy, a monitorowany przez zespół ds. monitorowania ryzyka w okresach kwartalnych, stanowi element informacji zarządczej dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.
4. Bank ustalił limit wskaźnika dźwigni finansowej na poziomie minimum 3,3%.
5. Łączna kwota ekspozycji wskaźnika dźwigni na 31.12.2018r. wynosiła 75 490 759,- zł., w tym zobowiązania pozabilansowe – 555 271,- zł.
6. Wskaźnik dźwigni finansowej na 31.12.2018 r. wyniósł:
 - 1) definicja przejściowa – 10,16 %
 - 2) w pełni wprowadzona definicja 9,51%
7. Na poziom wskaźnika dźwigni w 2018r. głównie wpływ miał wzrost poziomu ekspozycji kredytowych oraz aktywów wobec sektora finansowego, przy jednoczesnym zwiększeniu kapitału Tier I o wynik finansowy za 2017r.

XV KONTROLA WEWNĘTRZNA

(ujawnienia wynikające z art. 111a Prawo Bankowe)

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

1. Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.
2. Na drugą linię obrony składa się:
 - 1) zarządzanie ryzykiem przez stanowisko ds. zgodności,
 - 2) zarządzanie ryzykiem przez wyznaczone osoby do przeprowadzania kontroli wewnętrznej – niezależnie od operacyjnego zarządzania na I poziomie.
3. Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB (SSO – SGB).

4. Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Poszczególne linie obrony, w ramach systemu kontroli wewnętrznej są odpowiedzialne za:

1. Pierwsza linia obrony – projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.
2. Druga linia obrony:
 - 1) monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych,
 - 2) przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych,
 - 3) ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
 - 4) matrycę funkcji kontroli,
 - 5) prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
 - 6) raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości dla Zarządu i RN.
3. Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz niezależność monitorowania poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.

1. Za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy Zespołów.
2. Za monitorowanie pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiadają: stanowisko do spraw zgodności, Zespół ds. analiz ryzyka, stanowisko monitoringu Restrukturyzacji i windykacji, JOD.

XVI. AKTYWA OBCIĄŻONE/NIEOBCIĄŻONE

Aktywa w zł:					
		Wartość bilansowa aktywów obciążonych	Wartość godziwa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń	Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń
		010	040	060	090
010	Aktywa Banku	-		74 999 973,-	
030	Instrumenty kapitałowe	-		401 000,-	-
040	Dłużne papiery wartościowe	-		623 379,-	-
120	Inne aktywa	-		73 975 594,-	
Zabezpieczenia otrzymane					
		Wartość godziwa obciążonych zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych	Wartość godziwa zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych dostępnych dla celów obciążenia		
		010	040		
130	Zabezpieczenia otrzymane przez Bank	-		-	
150	Instrumenty kapitałowe	-		-	
160	Dłużne papiery wartościowe	-		-	
230	Inne zabezpieczenia otrzymane	-		-	
240	Wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obligacje zabezpieczone lub papiery typu ABS	-		-	
Aktywa obciążone/zabezpieczenia otrzymane i powiązane zobowiązania					
		Odpowiadające zobowiązania, zobowiązania warunkowe i udzielone pożyczki papierów wartościowych	Aktywa, zabezpieczenia otrzymane i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obciążone obligacje zabezpieczone i papiery typu ABS		
		010	030		
010	Wartość bilansowa wybranych zobowiązań finansowych	-		-	
Informacje o istotności obciążeń jeśli uznano za istotne					

Zakres powyższych informacji o charakterze ilościowym i jakościowym opracowany został przez Zespół ds. monitorowania ryzyka.

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Skępem niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w Ujawnieniu są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Podpisy Zarządu

- 1) Krystyna Bączkowska - Prezes Zarządu
- 2) Marcin Alaszkiewicz – Członek Zarządu ds. finansowych
- 3) Krzysztof Cegłowski – Członek Zarządu ds. handlowych

Prezes Zarządu
Banku Spółdzielczego
w Skępem
Krystyna Bączkowska
Członek Zarządu B.S.
ds. finansowych
Marcin Alaszkiewicz
CZŁONEK ZARZĄDU
ds. Handlowych
Krzysztof Cegłowski

Skępe, dnia 15 lipca 2019 r.

Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Skępem akceptuje powyższe w dniu...20.08.2019 r.